

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue | Mellersta Österbottens välfärdsområde

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten nuorisovaltuusto

TOIMINTASÄÄNTÖ

Aluehallitus 17.8.2026

Järjestämisen palvelut / TKIO ja osallisuus

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue | Mellersta Österbottens välfärdsområde

Sisällys

1. Toiminta-ajatus ja periaatteet	1
2. Nuorisovaltuuston valitseminen	1
2.1. Nuorisovaltuuston asema	1
2.2. Nuorisovaltuuston kokoonpano ja valintamenettely	1
3. Nuorisovaltuuston toiminnan käynnistäminen	2
3.1. Toimikausi	2
3.2. Nuorisovaltuuston järjestäytyminen	3
4. Kokouskäytännöt	3
4.1. Kokousaika ja -paikka	3
4.2. Kokouksen päätösvaltaisuus	3
4.3. Kokouksen koolle kutsuminen	3
4.4. Kokouksen pitäminen	3
4.5. Kokouspalkkiot ja matkakustannukset	4
5. Tehtävät ja toimenkuvat	4
6. Voimaantulo	5

1. Toiminta-ajatus ja periaatteet

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on aluehallituksen asettama nuorten vaikuttamistoimielin Keski-Pohjanmaan alueella. Aluehallitus asettaa nuorisovaltuuston toimikaudeksi, joka on kaksi vuotta kerrallaan.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston tavoitteena on vaikuttaa hyvinvointialueen lasten ja nuorten palvelujen järjestämisen kaikkiin vaiheisiin sekä nostaa esiin lapsille ja nuorille tärkeitä asioita hyvinvointialueen toiminnassa ja viedä päätöksentekijöille tietoon lasten ja nuorten tarpeita ja ajatuksia.

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä vastaa Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus tämän toimintasäännön mukaisesti.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto voi tehdä yhteistyötä muiden organisaatioiden, kuten Maakuntaliitto, kunnat ja järjestöjen kanssa sekä ottaa kantaa muiden asioihin oman toimintasuunnitelmansa ja kiinnostuksensa mukaisesti.

2. Nuorisovaltuuston valitseminen

2.1. Nuorisovaltuuston asema

Nuorisovaltuusto on aluehallituksen alainen, puoluepoliittisesti sekä uskonnollisesti sitoutumaton. Nuorisovaltuustolle tulee antaa hyvinvointialuelain 32 §:n mukaisesti mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä nuorten sekä heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielin tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

2.2. Nuorisovaltuuston kokoonpano ja valintamenettely

”Aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto. Nuorisovaltuuston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vaikuttamistoimielimeen voidaan valita muita henkilöitä. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§).

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto koostuu hakuajankohtana 13–20 vuotiaista Keski-Pohjanmaan kuntien alueella toimivien nuorisovaltuustojen jäsenistä. Nuorisovaltuustoon kuuluu enintään 20 jäsentä ja varajäsenet, jotka tulevat kuntien nuorisovaltuustoista (kaikkiaan 17 jäsentä). Kokkolasta tulee kolme (3) jäsentä, joista yhden on oltava äidinkieleltään ruotsinkielinen ja kaksi (2) jäsentä muista alueen kunnista. Lisäksi on kolme vapaa paikkaa nuorten haettavaksi yksi Lestijokilaaksolle, yksi Perhonjokilaaksolle ja yksi Kokkolalle (ruotsinkielinen).

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue | Mellersta Österbottens välfärdsområde

Nuorisovaltuuston esittelijänä toimii aluehallituksen määrittelemä viranhaltija. Lisäksi kokouksiin osallistuu läsnäolo- ja puheoikeudella toimialuejohtaja tai hänen valtuuttama viranhaltija, jolle kuuluu lasten ja nuorten palvelut.

Nuorisovaltuustoon voi kuulua myös edustajia hyvinvointialueen viranhaltijoista ja toimielimistä.

Nuorisovaltuuston kokoonpanossa on tärkeää, että:

- Eri-ikäiset ovat edustettuina.
- Tavoitteena on eri sukupuolten mahdollisimman tasapuolinen edustus.
- Maantieteellinen kattavuus on monipuolinen.
- Huomioidaan alueen kaksikielisyys.

3. Nuorisovaltuuston toiminnan käynnistäminen

1. Aluehallitus hyväksyy toimintasäännön.
2. Aluehallituksen valtuuttama viranhaltija lähettää nimeämispyyntöä kuntien kirjaamojen kautta kunnille, jotka tiedottavat ja laittavat nimeämispyyntöä edelleen kuntien nuorisovaltuustoille. Kuntien nuorisovaltuustot valitsevat edustajansa hyvinvointialueen nuorisovaltuustoon.
3. Muiden jäsenten valinta valmistellaan osana toimintasäännön mukaista haku mahdollisuutta.
4. Vaikuttamistoimielin kokoontuu ja järjestäytyy sekä valitsee joukostaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.
5. Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto voi halutessaan pyytää toiminnalleen kummijäseniä luottamushenkilöistä.
6. Mikäli kunnallisen nuorisovaltuuston edustaja luopuu tehtävästä kesken kauden, niin uuden edustajan loppukaudeksi valitsee kyseinen kunnallinen nuorisovaltuusto omista jäsenistään.

3.1. Toimikausi

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston toimikausi on kaksi (2) vuotta. Toimikausi on aina syksystä kevääseen. Tällä käytännöllä huomioidaan kuntien nuorisovaltuustojen tai vaikuttamisryhmien toimikaudet sekä nuorten elämäntilanteiden vaihtuvuus.

3.2. Nuorisovaltuuston järjestäytyminen

Hyvinvointialueen nuorisovaltuuston kutsuu järjestäytymiskokoukseen nuorisovaltuuston toiminnasta vastaava viranhaltija. Nuorisovaltuuston puheenjohtajisto (puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja) valitaan järjestäytymiskokouksessa. Järjestäytymiskokouksessa puheenjohtajana toimii toiminnasta vastaava, tai hänen nimeämänsä viranhaltija, kunnes puheenjohtaja on valittu.

4. Kokouskäytännöt

Nuorisovaltuuston kokouksissa noudatetaan Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön kokousmenettelyä koskevia määräyksiä.

Keskeisiä arvoja ovat saavutettavuus ja esteettömyys kokouskäytännöistä sovittaessa sekä muussa toiminnassa. Kokousten järjestämisessä huomioidaan saavutettavuus julkisten kulkuneuvojen avulla mahdollisuuksien mukaan. Kokoukseen kulkemisessa toivotaan järjestettävän ns. kimppakyytejä.

4.1. Kokousaika ja -paikka

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuustolla on vuoden aikana vähintään (4) neljä kokousta. Nuorisovaltuusto päättää kokouksensa ajan ja paikan. Tavoitteena on, että kokoonnutaan vuorotellen alueen kaikissa kunnissa.

4.2. Kokouksen päätösvaltaisuus

Nuorisovaltuusto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä yli puolet jäsenistä on läsnä.

4.3. Kokouksen koolle kutsuminen

Nuorisovaltuuston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokous on kutsuttava koolle vähintään viisi (5) päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään jäsenille sekä muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

4.4. Kokouksen pitäminen

Kokouksen esittelijänä ja sihteerinä toimivat hyvinvointialueelta nimetyt viranhaltijat/työntekijät. Kokous voidaan pitää myös sähköisesti tai hybridimallilla.

Hyvinvointialue osoittaa nuorisovaltuuston toiminnalle esteettömät ja saavutettavat kokoustilat sekä materiaalit (sähköisten kokousten mahdollistaminen, hybriditilat tms.).

Nuorisovaltuuston esityslistat ja pöytäkirjat viedään hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmään. Sieltä materiaalit julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Kokousmateriaalit toimitetaan jäsenille toimielimen sopimalla tavalla. Kokouskäytännöistä sovitaan tarkemmin nuorisovaltuuston järjestäytymiskokouksessa.

4.5. Kokouspalkkiot ja matkakustannukset

Nuorisovaltuuston edustajalle aluevaltuuston ja lautakuntien kokouksissa maksetaan palkkiota kokoukselta sekä matkakustannusten korvausta hyvinvointialueella sijaitsevasta vakituisesta asunnosta kokouspaikalle Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti.

5. Tehtävät ja toimenkuvat

Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto

1. Vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta.
2. Tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.
3. Edistää nuorten osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia maakunnassa.
4. Edistää yhteistyötä nuorten, alueen kuntien nuorisovaltuustojen ja hyvinvointialueen välillä.
5. Seuraa, arvioi, antaa lausuntoja ja tekee aloitteita (myönnetty suora aloiteoikeus).
6. Kokoo alueensa nuorten näkemyksiä esimerkiksi kyselyillä, järjestämällä tapaamisia ja jalkautumalla oppilaitoksiin ja nuorten palvelupisteisiin. Hyvinvointialueen nuorisovaltuusto kokoo aineistoja kannanotoiksi, esityksiksi tai aloitteiksi eteenpäin vietäväksi. Tässä yhteydessä nuorisovaltuusto voi kutsua nuorisovaltuustoon eri osa-alueiden asiantuntijoita.
7. Pitää yhteyttä hyvinvointialueen päättäjiin, viranhaltijoihin ja työntekijöihin sekä maakunnan muihin viranomaisiin lisätäkseen yhteistyötä ja suoria vaikuttamismahdollisuuksia.
8. Laatii vuosittain toimintasuunnitelman ja sen mukaisen talousarvion, joka hyväksytään hyvinvointialueen seuraavan vuoden talousarvion osana.
9. Antaa toiminnastaan toimintakertomuksen, jossa toteutettu toiminta kuvataan aluehallitukselle.
10. Laatii viestintäsuunnitelman, joka päivitetään tarvittaessa. Viestintäsuunnitelmassa nuorisovaltuusto sopii viestintäkanavat ja viestintävastuut.
11. Voi nimetä pyydettyä edustajansa ja hänelle varaedustajat, aluehallituksen päätöksen mukaisesti, hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakuntaan, kansalliskielilautakuntaan ja alueneuvottelukuntaan puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

12. Voi nimetä pyydettyä edustajansa ja hänelle varaedustajan alueen eri työryhmiin, kuten esimerkiksi Keski-Pohjanmaan maakuntaliiton yhteistyöryhmään (MYR) ja lakisääteisiin ja vuosittaisiin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin (HYTE-neuvottelut).

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

1. Osoittaa toimintamäärärahat toimintasuunnitelman mukaisesti nuorisovaltuuston toimintaan.
2. Tukee ja ohjaa toimintaa muun muassa:
 - nimeää nuorisovaltuuston toimintaan vastuuhenkilöt hyvinvointialueelta
 - järjestää tarvittaessa myös perehdytystä, koulutusta ja neuvontaa toiminnan tueksi.
 - osoittaa toimintamäärärahat toimintasuunnitelman mukaisesti koulutuksiin ja seminaareihin.
3. Varmistaa, että nuorten näkemyksen kysyminen tehdään luontevaksi osaksi aluehallituksen, aluevaltuuston ja toimielinten työtä.

6. Voimaantulo

Tämä toimintasäntö tulee voimaan sen jälkeen, kun aluehallitus on hyväksynyt toimintasäännön.